

JAARVERSLAG 2015

MUSEUM OPSTERLÂN

Inhoudsopgave

	Blz.
Voorwoord	2
Samenstelling bestuur	3
Personeel en vrijwilligers	4
Collectieplan	5
Het Friese Deltaplan Digitalisering	5
Samenwerkingsprojecten	6
Tentoonstellingen	8
Activiteiten	10
Educatie	11
Arrangementen	12
Jeugdarrangement	14
Schenkeningen	15
Bezoekersaantallen	16
Bijlagen Financieel verslag	17

Voorwoord

Het Museum Opsterlân heeft een goed jaar achter de rug. Een jaar met veel activiteiten, oplopende bezoekersaantallen en daardoor positieve financiële resultaten, maar nog belangrijker een jaar met heel veel rust op de werkvloer. Daarvoor zijn wij onze coördinator/beheerder, Jacqueline Verhoef en de vele vrijwilligers, bijzonder erkentelijk. Deze groep mensen moet het doen. Het bestuur heeft slechts de rol om deze mensen zo goed mogelijk te faciliteren.

Beste mensen, dank voor jullie inzet gedurende 2015.

We sluiten het jaar af met een klein negatief saldo. Dat wordt vooral veroorzaakt doordat de installatiekosten van de nieuwe computers in één keer zijn afgeboekt. Zou dat op een andere manier boekhoudkundig verwerkt zijn, zou er sprake zijn geweest van een voordelig exploitatiesaldo. Zo zie je maar weer het is maar hoe je het opschrijft.

Verheugend is dat het Museum Opsterlân ook dit jaar weer een gift van € 3000 van de Freonen van Museum Opsterlân mochten ontvangen. De gift geeft niet alleen aan dat de Freonen actief zijn geweest, maar geeft ook aan dat ze het Museum blijvend onder de aandacht van mensen brengt.

In het oog springende activiteiten waren in 2015 onder meer het verblijf van Sinterklaas in het Museum, wat deze keer meer dan 500 kinderen trok. Overigens een pluim voor de vrijwilligers, elk jaar weer weten zij de sinterklaasviering weer aantrekkelijk voor kinderen te maken.

Ook bijzonder was het 200-jarig bestaan van het NUT. Het had wellicht wat meer bezoekers kunnen trekken, maar inhoudelijk stond er een mooie tentoonstelling.

In het oog springend was de tentoonstelling De Sloot, die via de Telegraaf, zelfs landelijke aandacht kreeg.

Tot slot:

op de valreep van 2015 heeft het bestuur het besluit genomen om de toegankelijkheid van het Museum een forse impuls te geven door het aanbrengen van een lift naar de bovenverdiepingen.

Hiermee hopen we te bereiken dat ook de doelgroep met enige beperking het Museum gaat bezoeken en ook dat de werkzaamheden van de vrijwilligers aanmerkelijk verlicht worden.

Weg met sjouwwerk van zware spullen naar boven.

Henk Hoen

Voorzitter Museum Opsterlân

Het bestuur

Samenstelling van het bestuur op 31 december 2015

Voorzitter	De heer H. Hoen
Penningmeester	De heer J. Snijders
Secretaris	Mevrouw A. A. van der Sloot-Hoogendijk

Leden	Mevrouw C. Kalf
	De heer W. Lageveen
	De heer H. Sterk
	De heer R. Zijlstra

Administrateur financiële administratie De heer J. van der Meer, maakt geen deel uit van het bestuur.

De aandachtsgebieden die er zijn voor de invulling van werkzaamheden naast de bestuursfunctie werden als volgt verdeeld:

Collectie controle en onderhoud	de heer K. van der Velde, de heer W. van der Sluis en mevrouw J. Verhoef
Fondsenwerving	de heer V. van de Kerk en mevrouw J. Verhoef
Vereniging van vrienden	de heer W. Lageveen
Notulist bestuursvergaderingen	mevrouw A.A. van der Sloot-Hoogendijk

Personeel en vrijwilligers

Personeel

Mevrouw J.M.S. Verhoef is werkzaam als coördinator en heeft een aanstelling voor 20 uur.

Stagiaires

In 2015 heeft het museum snuffelstageplekken geboden aan 3 leerlingen: 1 leerling van de School Lyndensteijn, 1 leerling van de Burgemeester Harmsma School en 1 leerlinge van OSG Sevenwolden.

In maart hebben 2 geschiedenisstudenten van de NHL contact gezocht met het museum en is er een samenwerking geweest voor het houden van interviews met ouderen die de 2^e Wereldoorlog hebben meegemaakt.

Vrijwilligers

De 40 vaste vrijwilligers van Museum Opsterlân hebben zich het hele jaar weer volledig ingezet. Daarnaast houden een aantal vrijwilligers zich bezig met specifieke opdrachten.

- Educatied medewerkers hebben een educatief programma ontwikkeld dat aansloot bij de wisselende tentoonstelling "Herinner de Vrijheid";
- Het museum wil haar textielcollectie conserveren en rubriceren. Hiervoor zijn een aantal vrijwilligers in de werkgroep Textiel werkzaam die alle stukken nalopen, nummeren en registreren in Adlib;
- De vrijwilligers hebben zich intensief beziggehouden met het verzamelen van gegevens voor de verschillende tentoonstellingen: "Motoren, motorsport en meer", "Herinner de Vrijheid", "Kunst in Opsterland", "De Sloot", "200 jaar NUT" en de "Sinterklaas residentie: De winkeltjes van Sinterklaas". Voor de laatste tentoonstelling: "Afgestoft, Opgespoetst en Tontoongesteld" zijn vrijwilligers de depots ingedoken om hun favoriete objecten in de tentoonstelling te exposeren;
- Om alle werkzaamheden binnen het museum meer te sturen, is er per project een team samengesteld. Voor het opzetten en uitvoeren van tentoonstellingen is uit alle disciplines een groep geformeerd die het hele traject van idee tot uitvoer vorm geeft;
- De bouwploeg is gedurende het hele jaar druk bezig geweest het depot op zolder op te ruimen en opnieuw in te richten. Verder hebben zij hand en spandiensten verleend bij het opzetten en inrichten van verschillende exposities.

Voor het personeel en de vrijwilligers zijn twee activiteiten georganiseerd:

- Nieuwjaarsbijeenkomst met drie workshops: decoreren, aquarelleren en vilten, gevolgd door een gezamenlijke maaltijd.
- Bezoek aan het Damshûs met een rondleiding en een boottocht naar het Sudergemaal.

Collectieplan

In 2015 is een begin gemaakt met het opstellen van een collectieplan. Doel van dit collectieplan is om de samenstelling van de collectie inzichtelijk te maken en om het beleid ten aanzien van de collectie uit te werken.

Dit plan zal het komend jaar verder vorm krijgen en zal de komende jaren als basis dienen voor het opstellen en verscherpen van deelplannen, zoals een registratieplan, een afstotingsplan, een digitaliseringsplan (Kolleksje Tichtby) en een onderzoekplan. In het collectieplan zullen actiepunten opgenomen worden op het gebied van beheer en behoud, ontsluiting en collectievorming.

De deelcollecties worden getoetst aan de hand van de Museale Weegschaal, een methodiek voor collectiewaardering ontwikkeld door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in 2013. De Museale Weegschaal bestaat uit een waarderingsformulier dat dient als praktisch hulpmiddel bij het toekennen van (niet-financiële) waarde aan objecten en collecties.

Het Friese Deltaplan Digitalisering

Een groot deel van het Friese Erfgoed (Archiefstukken, film, literatuur, museale collecties) is binnen vijf jaar digitaal te bekijken. De provincie investeert de komende jaren € 5 miljoen in de digitalisering van het Fries erfgoed.

In het deelprogramma “Kolleksje Tichtby” gaat Museumfederatie Fryslân samen met de musea aan de slag met digitaliseren en het digitaal toegankelijk maken van hun collecties. Kolleksje Tichtby bestrijkt de collecties, geheel of gedeeltelijk van deelnemende musea. Friesland telt zo'n 125 musea, maar alleen de ongeveer 40 die het keurmerk van het landelijke Museumregister hebben, komen voor digitalisering in aanmerking. Dit geldt ook voor Museum Opsterlân.

In het kader van Kolleksje Tichtby hebben wij een fotograaf aangetrokken om de collectie kwalitatief goed te fotograferen om te voldoen aan de hoge eisen die de Museumfederatie Fryslân stelt om deel te kunnen nemen aan Kolleksjes Tichtby.

In 2016 zal hiermee begonnen worden. In eerste instantie worden de topstukken van onze collectie gefotografeerd die vervolgens ingevoerd en beschreven worden in Adlib. De komende jaren worden de foto's geordend en foto's van een mindere kwaliteit worden vervangen.

Er moet nog een grote slag worden gemaakt in het opschonen, aanvullen en standaardiseren van de objectinformatie. Dit wordt in 2016/2017 verder uitgevoerd.

Samenwerkingsprojecten

Het museum heeft als primair doel: het archiveren, bewaren en publiekelijk toegankelijk maken van het rijke cultuurhistorisch erfgoed van de gemeente Opsterlân.

Hiervoor werkt het museum ook regelmatig samen met derden in een aantal samenwerkingsverbanden:

Samenwerking met o.a. Frije Wiken, Museum Dr888, Museum Heerenveen en de Friese Wouden door elkaar op de hoogte te houden van activiteiten en ontwikkelingen op cultureel en museaal gebied.

Poëtica Informatica.

In 2014 is door Anita van der Sloot, interim-coördinator Museum Opsterlân en Hans Sleurink, voorzitter Stichting De Educatieve Studio, een start gemaakt met het project "Poëtica Informatica".

Doel van dit project is: jongeren deelgenoot te maken met de museale wereld door in te spelen op de mogelijkheden van het digitale tijdperk. Voor dit project werken Museum Opsterlân en Hans Sleuring samen met o.a. Tresoar, Minerva, Academie voor Popcultuur, Museum Heerenveen, Friese Poort. De eerste subsidie-toezeggingen zijn binnen.

Promotie Gorredijk

Overleg met: WHI, Boost-Gorredijk, Plaatselijk Belang Gorredijk, De Nije Kompagnons (Turfroute) en Toeristisch netwerk: De Friese Wouden. Door meer informatie over en weer uit te wisselen, is het de bedoeling beter aansluiting te vinden bij activiteiten die georganiseerd worden. In 2013 is de basis gelegd voor betere samenwerking en inmiddels zitten we elke maand bij elkaar om samen een aantal activiteiten te organiseren en ook gezamenlijk een brochure uit te geven waarmee we Gorredijk kunnen presenteren bij toeristen maar natuurlijk ook bij de inwoners van Opsterland.

Frysk Educatief Platform (FEP)

Dit is een samenwerkingsverband van educatief medewerkers in Friese musea. Het FEP heeft regelmatig overleg met als thema: hoe het Frysk erfgoed ingezet kan worden in het basisonderwijs. Het FEP onderhoudt goede contacten met de Museum Federatie Fryslân. In het FEP is besloten om gezamenlijk een website op te zetten waarop alle musea hun educatief programma kenbaar kunnen maken. Doel is om beter vindbaar en zichtbaar te zijn voor scholen in (voornamelijk) Friesland. Eind 2015 was de financiering voor de website rond en wordt de bouw van de website in gang gezet.

'Kunst met een Opdracht, kunst en gemeenschap in Friesland'

Ook eind 2015 kwam het bericht dat de financiering voor het project: 'Kunst met een Opdracht, kunst en gemeenschap in Friesland' zo goed als rond is. Dit project is opgezet door Hanneke Heerema (Sjém en Ko) in samenwerking met Tresoar. Doel van het project is Jaap van der Meij de plek in de kunstgeschiedenis te geven die hem toekomt en zijn werk uit de anonimiteit te halen en weer betekenis te geven. Tevens wordt via zijn werk tegelijkertijd een beeld gegeven van de kunstwereld in (Noord-) Nederland in de jaren '60. Dit project wordt in heel Nederland onder de aandacht gebracht.

Museum Opsterlân is één van de vier musea die in dit project participeert. Museum Dr888, Museum Heerenveen, Museum Ameland, Museum Opsterlân en het Fries historisch en letterkundig centrum Tresoar zullen samen met Hanneke Heerema dit project verder vorm geven in 2016.

Cultuur Historisch Platform

In 2015 heeft Museum Opsterlân drie bijeenkomsten georganiseerd waarvoor diverse historische verenigingen uit Opsterland zijn uitgenodigd. Doel van deze bijeenkomsten was:

kennis maken met elkaar en elkaars vakgebieden en kijken op welke gebieden samenwerking mogelijk is.

Bij deze bijeenkomsten waren de volgende verenigingen/stichtingen aanwezig:

- Historische vereniging Bakkeveen;
- Werkgroep Historische rondleidingen Beetsterzwaag;
- Geaflecht;
- Tip Beetsterzwaag;
- Stichting Tropische kas Beetsterzwaag
- Stichting Beekdallandschap Koningsdiep;
- Stichting Historisch Belang Steentijd werkgroep Burgum
- Stichting natuurvereniging Bakkeveen;

Ook is er contact met het Laagveenmuseum It Damshûs in Nij Beets om samen te werken wat betreft publiciteit en om gezamenlijk arrangementen aan te bieden, eventueel in combinatie met Beetsterzwaag.

De samenwerking zal in 2016 voortgezet worden.

Tentoonstellingen 2015

Kleurrijke verbeelding 10 december 2014 t/m 25 januari 2015

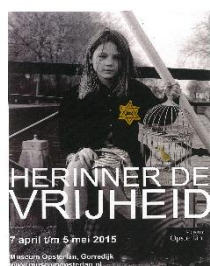
Een expositie van de Viltwerkgroep Flues. Deze viltwerkgroep bestaat uit 6 vrouwen. Ze maken textielobjecten, kleding, hoeden en (wand)kleden voornamelijk van handgemaakt wolvlit. Het was een kleurrijke expositie die veel bezoekers trok.

Motoren, motorsport en meer 31 januari t/m 21 maart

Een expositie van verschillende oude motoren van 1920 tot heden, inclusief de motor van grasbaanracer, Jannick de Jong. Naast de motoren waren er o.a. ook oude foto's, motorkleding, werkplaatshandboeken van vroeger. Ook hingen er schilderijen die Diederick de Vries maakt van motorraces. Op de vide was werk te zien van kunstenaar Yoke Hagen uit Gorredijk. Yoke Hagen komt uit een motorfamilie en nam de motor als uitgangspunt om van textiel enkele bijzondere kunstobjecten te maken. Zo heeft ze onder ne naam "Van M-bryo tot motorfiets" de geboorte van een motor uitgebeeld in textiel. Op deze manier laat ze de zachte kant van het stoere motorimago laten zien.

"Herinner de vrijheid", 70 jaar leven in vrijheid 7 april t/m 5 mei

Een tentoonstelling waarin de verhalen van mensen die de Tweede Wereld Oorlog hebben meegemaakt centraal stonden om de herinnering levend te houden. Met hun verhalen, de ingebrachte stukken, voorwerpen en foto's uit het depot van het museum, werd een beeld geschetst van het leven in oorlogstijd, de bevrijding en de jaren erna. Bij deze tentoonstelling was voor scholen een educatief programma opgezet.

Kunst in Opsterland 23 t/m 30 augustus

In samenwerking met de werkgroep Kunst in Opsterland is een overzichtstentoonstelling samengesteld in het museum bij de 5^e Open Atelier Route in Opsterland.

Deze tentoonstelling is gecombineerd met een expositie van werk uit het museumdepot en toonde werk van oud-Opsterlandse kunstenaars.

“De Sloot” 5 juni t/m 30 augustus

In Opsterland ligt net als in de rest van Nederland een groot netwerk aan sloten. In samenwerking met Henk en Erik Hofstra van Boknet werden kunstenaars benaderd om werk in te sturen rond het thema: “De Sloot”. Uit zo’n 400 inzendingen werden 30 kunstenaars geselecteerd. Met 60 werken waaronder schilderijen, keramiek, foto’s sieraden, volt en brons, werd een tentoonstelling samengesteld die zelfs de landelijk pers wist te bereiken.

“200 Jaar NUT” 18 september t/m 8 november

Overzicht van de werkzaamheden van het Departement Gorredijk van de Maatschappij tot Nut van het Algemeen over de periode 18-15 – 2015. Doel van Het Nut was het verbeteren van de leefomstandigheden van de werkende mens door o.a. het oprichten van scholen, bibliotheken, spaarbanken en opleidingen voor leerkrachten. met documenten, handgeschreven brieven, kasboeken, notulen, foto’s merklappen en ander handwerk, schoolboeken en voorwerpen, gaf de tentoonstelling een levendig beeld van 200 jaar Gorredijk.

Sinterklaas residentie 17 november t/m 5 december

Museum Opsterlân was ook in 2015 de Residentie van Sinterklaas. Sint had zijn eigen winkeltjes in het museum: de bakkerij voor de pepernoten, het postkantoor, de speelgoedwinkel en nog veel meer.... en natuurlijk was ook de slaapkamer van Sinterklaas te zien. Bij de tentoonstelling was voor scholen een educatief programma ontwikkeld met diverse activiteiten: boodschappen doen voor de Sint en de kinderen konden kijken, proeven, ruiken, meten en wegen. Ook dit jaar waren er weer veel scholen die gebruik maakten van dit arrangement. Op zaterdag 28 november waren Sint en zijn pieten zelf aanwezig in het museum om een praatje te maken met de kinderen.

Afgestoft, opgepoetst en tentoongesteld 15 december t/m 14 februari 2016

Een tentoonstelling met bijzonder, unieke en vreemde stukken uit het depot. Tijdens het opruimen van de verschillende depotruimtes kwamen bijzondere schilderijen, objecten, unieke stukken en vreemde voorwerpen tevoorschijn. Sommige stukken liggen al tientallen jaren opgeborgen en zijn nog nooit aan het publiek getoond. aan de vrijwilligers van het museum is gevraagd hun bijzondere of unieke “schatten” uit het depot te kiezen. Hierdoor is een tentoonstelling ontstaan met zeer uiteenlopende objecten: o.a. een vaandel van de vereniging van geheelonthouders Kortezwaag-Gorredijk, muizen- en mollenvangers,

huisraad, steengoed, serviesgoed, houbewerkings- gereedschappen, poppen in klederdracht, een atlas van W. Eekhoff uit het midden van de 19^e eeuw, schilderijen van o.a. Piet Deunhouwer, Tjeerd Bottema en Hein Frouwen (1878 – 1958). Onder de bijzondere en unieke stukken bevinden zich tekeningen, schetsen en schilderijen van Rely Jorritsma (1905 - 1952), bekend van zijn literaire werk en de Rely Jorritsma-prijs voor Friese literatuur die hij bij testament in het leven heeft geroepen.

Activiteiten

In 2015 zijn er een aantal activiteiten georganiseerd. Deze activiteiten vonden veelal plaats op de zondagen en in de vakantieperioden.

Februari

- Help Pake en Beppe de vakantie door, met een speurtocht door het museum. Kinderen mochten zich verkleden als motorrijder, op een crossmotor zitten en op de foto gezet te worden.

April

- Educatief programma in het kader van 70 jaar bevrijding
- Lezing door mevrouw T. Postma-Friso over haar ervaringen als kind in oorlogstijd.
- Joodse Klezmermuziek door Duo Dovenetel
- Museumweekeind
- Kranslegging bij monument van Jan Eisenga door OBS De Tsjerne
- Joodse muziek door gitaarduo "Anido"
- Lezing door R. van der Heide over Jan Eisenga

September

- "Dei van 't Kealtje"
In samenwerking met Kalveropfofclub "Ring Sud" is voor de tweede keer de "Dei van 't Kealtje" georganiseerd op het museumplein.

Oktober

- Muzikale verhalen door Trio Trobairtiz
- Oude handwerktechnieken – nieuwe vormgeving. Textielkunstenares Marjon Hoftijzer uit Harderwijk heeft laten zien hoe zij vrij borduurt op de naaimachine. Mieke Beekman toonde de techniek van het kantklossen.
- Workshop handwerken en figuurzagen voor kinderen van 10 – 14 jaar.

November

- Lezing door Gerhild van Rooij over "Oude Gapers"! Met dank aan de heer Clement van wie het museum 3 "echte" gapers in bruikleen kregen.
- Kinderen op audiëntie bij Sinterklaas.

Educatie

Educatieprogramma's

- Hidde en Hiske, jong in 1910, een educatieprogramma voor de basisschoolleerlingen – middenbouw.
- Archeologieprogramma voor groep 7 en 8.

Educatieprogramma bij tijdelijke tentoonstellingen

Bij de tentoonstelling “Herinner de Vrijheid”, 70 jaar leven in vrijheid, is een speciaal educatie-programma voor leerlingen van het basisonderwijs en voortgezet onderwijs in de gemeente ontwikkeld. Wanneer leerlingen zich verdiepen in de geschiedenis van hun woonplaats is de oorlog letterlijk dichtbij huis en krijgen de geschiedenislessen over het thema Tweede Wereldoorlog een diepere laag en inhoud.

Doel van het programma was om de bewustwording over de 2^e Wereldoorlog te activeren. Hoe was het om kind te zijn in oorlogstijd? Hoe zou het leven van kinderen veranderen als er hier oorlog zou zijn? Wat kon een kind wel en niet begrijpen? Welke invloed had de oorlog op hun dagelijkse leven. Kreeg je nog wel verjaardagscadeautjes en nieuw kleren?

Via het Herinneringscentrum Kamp Westerbork hebben we kleding, voorwerpen en kinderspeelgoed in buikleen gekregen om het voor leerlingen van de basisscholen tastbaarder te maken wat het betekende om kind in oorlogstijd te zijn.

Daarnaast is er een programma op tablet gezet waarmee kinderen zelf aan de slag konden. Hierop stonden foto's van de Joodse begraafplaats, Joodse muziek, konden kinderen een e-mail sturen en kregen kinderen de opdracht een gedichtje of rap te maken over het onderwerp.

De Sinterklaasresidentie “De winkeltjes van Sinterklaas” is ondersteund met een educatief programma voor scholen met diverse activiteiten: boodschappen doen voor de Sint en de kinderen konden kijken, proeven, ruiken, meten en wegen.

Museumschatjes:

Sinds eind 2015 is ook Museum Opsterlân aangesloten bij “Museumschatjes”.

Museumschatjes brengt kinderen uit groep 3 t/m 6 in aanraking met (museaal) erfgoed in hun omgeving. met het speciaal ontwikkelde lesmateriaal worden leerlingen aan het denken gezet door vragen als “wat is een museum?” en “waarom is het belangrijk om dingen te bewaren?”. Vervolgens gaan de leerlingen op zoek naar hun grootste museumschat.

Scholen kiezen zelf een van de musea die op de website: www.museumschatjesfriesland.nl vermeld staan en kunnen dus nu ook voor Museum Opsterlân kiezen.

Arrangementen

Museum Opsterlân wil de bezoeker een belevenis meegeven. Het museum verbindt een unieke collectie met verrassende presentaties. Door de combinatie van kunst, cultuur en geschiedenis onder één dak, weet het museum iedereen te boeien. Behalve dat het museum gehuisvest is in een monumentaal pand, wordt er ook dankbaar gebruik gemaakt van het "buitenmuseum". Het museum is gevestigd in een plaats met een rijk historisch verleden, markant gelegen aan het water, de turfroute. En vertoont dan ook nog vele kenmerken welke een relatie met dit kleurrijke verleden heeft. Groepen kunnen een arrangement boeken bij het museum. Deze arrangementen zijn bij uitstek geschikt voor familiedagen, uitstapjes van verenigingen en de jaarlijkse personeelsreis van een bedrijf. In onderling over wordt een passend programma inclusief een hapje en drankje samengesteld.

Arrangementen volwassenen:

Joodse historie

Een "historisch" arrangement waarin de bezoeker in het museum de tentoonstelling bezoekt over het Joodse verleden te Gorredijk, inclusief de film van het Joodse meisje Esther. Men leert de geschiedenis kennen wanneer de eerste Jood in Opsterland ging wonen, dat de handelsplaats Gorredijk een aantrekkelijke plek was voor de Joodse handelaar en hoe de Joodse mensen werden opgenomen in de Opsterlands gemeenschap. Daarnaast wordt een rondleiding gegeven door de plaats Gorredijk waarin nog verschillende plekken te vinden zijn welke een relatie hebben met de Joodse geschiedenis. Ook kan er gekozen worden voor een bezoek aan de Joodse begraafplaats. Het arrangement wordt begeleid door een museummedewerker.

Rijk en Arm

Een arrangement waarin de bezoeker in het museum de tentoonstelling samen met een "Freule" bezoekt. Daar krijgt men een rondleiding door het "rijke" leven in Opsterland, leert men de invloed kennen in de film Rijk & Arm.

Samen met de Freule neemt men ook een kijkje op het werkveld bij de veenarbeider. De dochter van de veenarbeider, Brechtje, vertelt het verhaal hoe haar dag eruit zien en wat haar toekomstwensen zijn. Dat de arbeiders ook strijdlustig waren, kan men beleven in de drukkerij van Geert Lourens van der Zwaag. Hij probeerde de omstandigheden van de arbeiders te verbeteren. Een arrangement waarin men de wereld van goud en zilver, het veen en turf, het rood en de opstanden leert kennen.

De handelsgeest in de Vlecke Gorredijk

Een arrangement waarin men het ontstaan van de handelsplaats Gorredijk leert kennen, de invloed van het water welke door het centrum van de plaats stroomt en de vele kenmerken welke nog terug te vinden zijn in het “buitenmuseum”, het centrum van Gorredijk. De handelsman/-vrouw neemt de bezoeker mee door de tentoonstelling van de Vlecke Gorredijk, brengt een bezoek aan de werkplaats van de zilversmid, de kruidenier en men kan plaats nemen in de schoolbank.

Schippers, pramen en skûtsjes, vracht en.....schipperslatijn.

De bezoeker leert het rijke verleden kennen van Gorredijk, een plaats welke is gevormd langs het water doordat een heechhout (brug) geplaatst werd in 1631. Men leert de invloed van het water kennen en de rijkdom welke het gebracht heeft voor een plaats als Gorredijk. Een arrangement waarin de bezoeker De Vlecke Gorredijk bezoekt samen met de schipper. Samen met de schipper gaat men een reis maken door het schippersverleden van Gorredijk. In het centrum maakt men, eventueel met GPS, een wandeling langs de vele kenmerken welke herinneren of zijn overgebleven vanuit de turf- en beurtvaart.

Vaararrangement:

Het museum biedt in de zomermaanden de mogelijkheid om met een groep van 15 tot 20 personen een unieke vaartocht met de historische snik “Swaentsje” te maken over de turfroute, eventueel gecombineerd met bijvoorbeeld een rondleiding of lunch.

Vaartocht door Gorredijk

Individuele opstapmogelijkheid voor een unieke vaartocht met de historische snik: “Swaentsje” door het centrum van Gorredijk en een stukje Compagnonsvaart. Onderweg krijgen de opvarenden alles te horen over de geschiedenis van Gorredijk, de beurt- en turfvaart, vervening en de omgeving.

Arrangement jeugd

Museum Opsterlân is ook een museum waar vooral de jongere museumbezoeker de geschiedenis van Opsterlân kan beleven. het heeft dan ook een jeugdarrangement gemaakt voor deze doelgroep.

Jongeren van 8 t/m 12 jaar kunnen hun verjaardag vieren in Museum Opsterlân. Voor deze doelgroep is een arrangement gemaakt waarin jongeren de oudste geschiedenis leren kennen van deze streek.

Men gaat spelenderwijs op zoek naar de vuistbijl, naar de jachtattributen uit de steentijd en ontdekt hoe de steentijdbewoners hun huizen bouwden en vuur konden maken. Een boeiende film waarin jongeren in de steentijd de hoofdrol spelen, neemt de jonge museumbezoeker mee terug naar de tijd waarin een steen een waardevol instrument was.

Naast de museumontdekkingstocht kan men deelnemen aan een workshop speerpunt of amulet maken.

Deze “feestelijke” museumdag wordt begeleid door een van de educatieve medewerkers van het museum. Aan het eind van de dag gaat de jonge museumbezoeker naar huis met zijn eigen speerpunt of amulet en het diploma van “museumarcheoloog”.

Schenkeningen

<u>Naam van de schenker</u>	<u>Object</u>
A.H. Bergh – De Jong	9 foto's, 2 aktes van bekwaamheid als onderwijzeres Laag Onderwijs d.d. februari 1900 en d.d. 29 mei 1900 aan school Gorredijk. 6 stukken over Lippenhuizen, 6 stukken over Gorredijk, 3 x stuk over pensioenraad. 1 opgaaf van gemeente over beklede betrekkingen 1 brief Alg. Ned. Bond van gepensioneerden 1957 1 oude akte Kortezwaag uit 1756
Museum Dr8888, Drachten	Overdracht van 83 foto's en prentbriefkaarten van Museum Dr8888 naar Museum Opsterlân: 14 van Olterterp, 24 van Beetsterzwaag, 4 van Gorredijk, 5 van Ureterp, 3 van De Ripen, 1 van Hemrik, 1 van Tijnje, 1 van Terwispel en album met 22 foto's van Beetsterzwaag en Olterterp.
Nederlands Openluchtmuseum	Gevelsteen, zandsteen met afbeelding van molen, 1756, afgegeven door R. Kramer Nederland Openluchtmuseum (eerder geschonken aan Nederlands Openluchtmuseum)
J.T. Noppert	Houten schooltas, petroleumlamp (vergasser), 2 werkstukken van de ambachtsschool (gemaakt in 1960)
W. Pool	Boek "Opkomst en strijd van de arbeidersvereniging in Friesland" van Pieter Terpstra
Gj. Popma	22 boeken: Quotisatiekohieren, 1 t/m 8 met familienamen, beroepen, welstand van de Friese bevolking in 1749 Repertorium van familienamen, delen 1 t/m 8 in 1811 – 1812 in Friesland Folkskundig Jierboek I, II, III Pleatslike Skiednis II Frisia Catholica, deel III, Katholieke Friese geslachten door Henk Aukes, 1941
A. Roelvink-Klaassen	Theelepeltje, goudkleurig met emailen ingelegd met tekst "Gorredijk en wapen van Opsterlân"

Bezoekersaantallen

In 2015 is Museum Opsterlân volledig open voor de museumbezoeker.

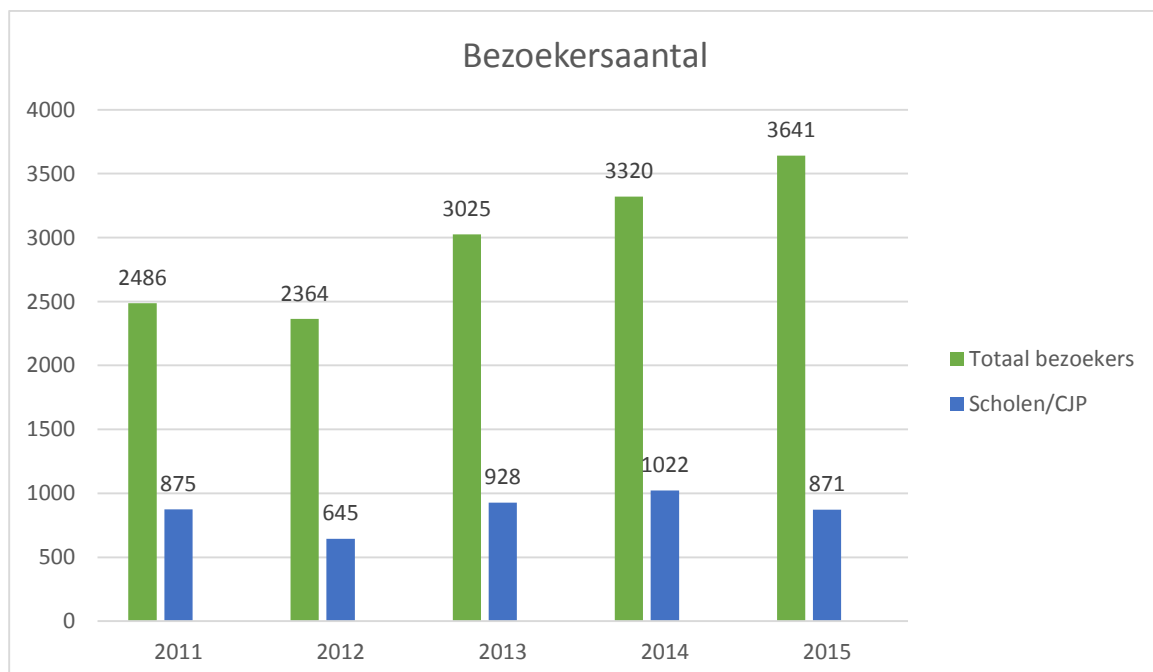
Door extra openingsdagen, activiteiten en bijzondere tentoonstellingen is het aantal bezoekers ten opzichte van de voorgaande jaren toegenomen.

Publieksmonitor:

Op 1 februari 2015 is de Monitor Museumpubliek Fryslân gestart, een initiatief ontwikkeld door Museumfederatie Fryslân. De monitor duurt t/m december 2016. Museum Opsterlân heeft de laatste 3 maanden van 2015 meegedaan en zal in 2016 hiermee doorgaan. Elke museumbezoeker wordt gevraagd om een vragenlijst in te vullen.

Waarom de monitor?

De monitor is in het leven geroepen om inzicht te krijgen in de kenmerken, herkomst, samenstelling en bezoekmotivatie van de bezoekers van de musea. Door middel van een vragenlijst krijgt ieder museum informatie die nodig is om bijvoorbeeld projecten, tentoonstellingen, samenwerkingen of promotie- en communicatieactiviteiten vorm te geven.

Bijlagen

- Financieel Jaarverslag